

Fizetési feltételek:

Fizetendő Debreczenben.
Egész évre 2 frt
Fél évre 1 „
Köszvényeknek 62 kr. évi postadíj előlege
beküldése után ingyen.
Egyes szám ára 4 kr.

Szerkesztőségi és kiadói iroda:

Rózsa-tér 16-dik sz. házban, (kenyér-piac)
Vilmos sörészártnak szomszédságában.)
Kéziratok vissza nem adtnak.

DEBRECZEN-NAGYVÁRADI

ÉRTESÍTŐ.

TÁRSADALMI ÉS VEGYES TARTALMU HETILAP.

Hirdetési díjak:

Négy-hasábas petit sorért 5 kr; többször-
rinél 4 kr.
Nagyobb és többszöri hirdetéseknek nagyon
kedvező engedmények tételnek.
Bélyegdíj: minden beiktatásért külön 30 kr.
„Nyitlér“-ben megjelenő közlemény
minden petit sora 15 kr.
Hirdetések és előfizetések helyben a kiadói
hivatalnál, Csáthy Fer. és Társa, Telegdi
K. Lajos és László Albert könyvkereske-
désében, Budapest: Goldberger A. V.,
Blockner J., Eckstein Bernát és Haasenstein
és Vogler, Bécsben, Prágában Haasenstein
és Vogler, A. Oppel, Schalek H. és
Párisban, Hamburgban és Majnai-Frank-
furtban: G. L. Daube és Mosse Rudolf/
hirdetési intézetében fogadtatnak el.

Pályaválasztás.

1896. aug. 8.

Augusztus hónapban szoktak tartani azon
családi tanácskozások, melyek hivatva van-
nak eldönteni, hogy a fiú, a család büszkesége,
milyen pályára lépjen. E fontos kérdést nem
lehet olyan könnyen megoldani, mint sokan
gondolják.

A szülőknél testvéreken kívül beleszólási
joga van a közeli távoli rokonságnak, jó embe-
rek, szomszédságnak annak eldöntésére, hogy
a gyerek minő pályára adassék.

Pálya van sok napjainkban, de legkeres-
lettebb, legteljesebb a tudományos pálya,
mert azon urason, könnyűszerrel lehet megélni.
Vannak azonban olyan emberek is, a kik azt
mondják, hogy sok a doktor, sok a fiiskális,
hát lehetne az apró népséget ipari, kereskedői,
gazdálkodási, talán vasuti és több ezekhez ha-
sonló pályák valamelyikére kiképeztetni.

Az apa rendszeren azon pálya mellett szól,
mely kevesebbe kerül, de a mama, a nő rokon-
ság nem is okoskodik. Ezek csak a mellett fog-
lalkoznak állást, hogy a fiuból nagy, tekintélyes
ember legyen.

A tanácskozás, tervezgetés addig tart, míg
be nem áll az iskolai év kezdete. Felpakolják a
reményteljes sarjadékat a vasutra, vagy ko-
csira, oda viszik, a hol a tudomány csarnokai
várják a kis és nagy diákokat.

A gyerekekre ráfoglaltak odahaza, hogy csupa
lángész. Ezt bizonyította a falu iskolamestere
is. A gimnázium azonban nem falusi iskola. A
fiu csakhamar rosszul felel, de azért biztatja
szüleit különösen akkor, ha pénzre van szük-
sége. A szülők teljesítik a kisdíjak minden ké-
relmét, mert nem szabad kedvét szegni, hogy
az iskolát meg ne unja, mert belőle nagy em-
bernek kell lenni.

A fiu már arra is gondolt, hogy a conju-
gátiónál könnyebb foglalkozás odahaza a lova-
kat hajtani, de ugyanezkor fülébe cseng a ma-
mának s a női rokonságnak az az elhatáro-
zása, hogy a gyerekből tudományos férfit kell
nevelni!

A fiu marad, de vajmi keveset tanul, mert
van alkalmá szórakozni, mert a latin nehéz táp-
lálék és az iskolaév eredménye egy, két. néha
több elégtelen osztályzat lesz.

A család zokon veszi, ha a fiu megbukik.
Az apa hivatkozik, hogy nincs pénz, olcsó min-
den, rossz tanulót nem érdemes taníttatni, de
leszavazzák, mert a fiúnak tovább kell tanulni.
A gyerek, ha egyebet nem is, de megtanult
annyit, hogy a bukásnak nem ő az oka, hanem
valaki más, talán maga a tanár ur! A gyerek
megismétli az osztályt, vagy kijavítja az elég-
telen osztályzatot és — átbaktat a következő
grádusba.

A szülők nagyra vágyása még mindig re-
mél és nem képes belátni, hogy a diákból alig
lesz valami s ha a tudományos pályán akar
okvetlenül haladni, hát lesz talán belőle 80
krral vagy 1 frttal javadalmazott napdíjas. A
fiu tovább halad ügyvel-bajjal, most javít,
majd osztályt ismét. Az apa adósságot csinál,
hogy fia ne szűkölködjék.

Ez így megy 2—3 évig, akkor aztán se
ide, se oda, megállt a tudomány szekereknek
paripája és a fiu kijelenti, hogy nem tanul
tovább, inkább lesz kereskedő, iparos, katona
vasutas, — szóval bármi lesz, csak tanulni
nem fog.

Eme szörnyű kijelentésre ismét összeül a
családi tanács, a hol a mama viszi a szót. Pé-
ldákat hoz fel, hogy a tudományos embernek
nem muszáj tudományának lenni. Hiszen K.
főszolgabíró is csak 3 osztályt végzett, mégis
főszolgabíró és ur, a ki csak a nevét írja alá.

Az anya okoskodása hat. A fiut biztatják,
hogy tanuljon tovább, majd megkérik valame-
lyik nagybácsit, a ki hivatalt eszközölt ki szá-
mára. Gazdag leányt vesz el feleségül és mégis
csak ur lesz belőle. Azt nem szívelhetné el,
hogy egy ős nemes család sarja surcsozan, bór-
kötővel előtte tanuljon valamely mesterséget,
vagy boltos legyen, mikor annyi a kereskedés,
hogy egymásután buknak a boltosok. Száz
szónak is egy a vége, vagy tanul, vagy hiva-
talba megy a fiu!

A mindennapi életben gyakran találunk
életunt, a sorssal meg nem elégedett olyan

embereket, a kik folyton a miatt panaszkodnak
hogy nem éreznek képességet, kedvet azon
pályá betöltéséhez, melyen kenyéroket megke-
resni indittatva vannak.

A sok panasz, az étellel való meghasonlás
nem másból, mint onnan származik, hogy az
ilyen emberre nézve el van hibázva a pálya-
választás. Igaz, hogy sok embernek már véré-
ben van az elégtelenség, oly állás után való
vágyódás, melyet elérni képtelen; sok embert
a kenyéririgység bántja. Mindamellett az a sok
szerencsétlen ember mostoha sorsa, a kikkel
folyton találkozunk, onnan van, mert azon gyer-
meket, a ki buta, tanulni nem akar, taníttatják,
a ki tanulni akar és tudna is, mesterségre ker-
getik.

Az iskolai év küszöbén állunk, jó lesz a
szülőknél komolyan számot vetni azzal, hogy
gyermekük minő pályára érez magában hiva-
tást s ha ezt sikerült ellesni, adják azon pá-
lyára, melyen kedvvel, hivatással fog tanulni és
haladni, mert csak ekként apaszthatjuk a sok
elégtelenség ember nagy számát.

Egy szüle.

A nemzet napszámossai.

— Aug. 8.

Valak dgyszer találóan nevezte el a dijnoko-
kat „a nemzet hitese napszámossainak“. És igaza
volt, mert a dijnok nem egyéb, mint hitese napszá-
mos, napszámossa azon nagy gépezetnek, melyet
ugy hívnak, hogy állami gépezet.

Es mégis annak a gépezetnek, melynek egyik
jelentékeny rugója a dijnok mindenféle olyan bizo-
nyos lenézett valami.

Pedig a dijnok épp olyan hasznos és szüksé-
ges elem az állami gépezetben, hogy, ha ez nem
létezne, bizony az a nagy gép nem volna képes
tovább működni.

Sok évtizednek kellett elmúlnia, míg az állami
nagy gépezet eme fontos rugója fölébredt arra a
tudatra, hogy hiszen csak ők is hasznos tagjai az
országnak, államnak, a mikor a napi megélhetés, —
a társadalom minden rétegében napról-napra, olyan
magas igéretekké lép fel, — vették észre azt, hogy
ők teljesen magukra vannak hagyva s anyagi viszo-
nyaik a silány napdíjazás mellett mindjobban mos-
tohábbakká lesznek s a koplalás az, a mi számukra
vár...

A társadalom bár lenézi őket, mégis megki-
vánja tőlük, hogy tisztességesen öltözködjének s

most ezek után tessék elgondolni, hogy miképp
lehetséges 70—80 kr, vagy legfeljebb egy forint
napdíjból egy család díjainak tisztességesen
öltözködni s azonkívül jól lakni!

Az állam többször tett ígéretet, a dijnokok
sanyaru helyzetének javítására. — De ez csak ígé-
ret maradt.

A világ legtűrelmesebb emberei a dijnokok
csak türtek és koplaltak. Nem zúgolódtak, mint
a többi munkásosztályok, nem sztrájkoltak,
hanem türtek és várták sorsuk mostoha helyzetének
megjavítását.

Elvégre a dijnok is csak ember s türelmének
is van vége.

Nem csináltak most sem sztrájkot, nem erő-
szakoskodtak, hanem szépen csendesen megalaki-
tották az országos dijnok egyesületet e ezzel egy-
ideűleg a nyugdíjintézményt.

De ez még persze mind nem elégséges arra, hogy
az ország összes dijnokain anyagilag segítség tör-
ténjen, mégis jobb a semminél, az bizonyos.

Azért kellene tehát a dijnokoknak, mint li-
maszombtban van — minden városban, hol megfe-
lelő dijnok működik, egy egyesületet alakítani.

Az egyesület, mint a fentebb nevezett város-
ban van, évenként néhány műkedvelői előadást ren-
dez s annak jövedelméből az időnként arra szoruló
kartársakat segílezi.

Ez által el van érve az, hogy az illetők nem
hönnyoradományban részesülnek, hanem olyan juta-
lomban, mint a melyet fáradságuk által maguknak
megszereztek.

Alakítsanak a debreczeni dijnokok is maguk
között ilyenféle együletet hiszen városunkban van
legalább 2 száz dijnok, kikre bizony mindegyikre
időközönként felfér egy kis anyagi segély.

A társadalom pedig — ha egyes iparos osz-
tályok által rendezett mulatságokat pártolja, bizo-
nyára pártolni fogja ezt is, mert tudatában lesz
annak, mikép olyasmit pártol, a mi legjobban reá
van szorulva, mert, a kt ismeri és kinem ismeri a
dijnokok nyomoruságos helyzetét — nem fog elzár-
kózni attól, hogy kellő pártfogásból ne részesítne a
szegény dijnokat az államnak, a társadalomnak ezt
a legmostohább gyermekét!

Hiszen ma már a dijnokok symbolumaivá
váltak, nem egyebek ők, mint a nélkülözések kigu-
nyolt Sanyaró Vendeljei (s a gunyban mily igaz-
ság!) rosszabb a helyzete a napszámossainál, kinek
átlag több napi bére van s ki még sem köteles a
külsőségekre olyan súlyt fektetni, mert a napszá-
mos járhat meztitláb, megtépett ruhában, de egy
dijnok nem! Neki adóznia kell a ruházatra is és
ebben rejlik nyomoruk gyökere.

TÁRCZA.

A hol te jársz. . . .

— A kurucz nótákból —

A hol te jársz : rózsa fakad
A nyomodba,
A gyalogut mintha merő
Virág volna.

A hol te jársz : gyöngyöt gázol
Piczi lábad
S mintha zengő angyal szárnyak
Csattognának.

A hol te jársz : megáll a nap
Csudát látva
S ezer szemmel ragyog le rád
Mint a páva.

S míg a te kis harmat lábod
Tovalabban :
Tova száll a nap is — csakhogy
Fényesebben.

Endrődi Sándor.

Levél

Szabolcska Mihályhoz.

Nagyfiszreletű ur tudom nem is sejtí,
Hogy ez a boríték ki sorait rejti;
Ki csap oly nagy lármát kopottas sipjával,
Mint egy cigány gyermek ujj klárinéjával.

Hát bizony ez nem más, régi ismerőse,
Kinek torkán lefolyt sok üveges söre,
Kivel ábrándozott szőke s barna lányról,
Köcsélszegi dohányt szíva a pipából.

A ki Debreczenben sokszor „remanens“ volt,
S nyelte egész nyáron temetésen a port.
A ki, hogy ha elment a „költő“ s senior,
Hűségesen vala helyettese akkor.

... Igy teltek a napok... Születtek a dalok,
Melyekhez hasonlót fülem még nem hallott
S nem is ívott szebbet szívem, lelkem, eszem,
— Pedig az „uj költők“ könyveit megveszem.

Akárhányszor veszek, imádságos könyvem,
Mít mennyi kincseért sem adnék oda könnyen,
Csak az marad, melyben az a sok szép dal van,
Melyek ön szívében fakadoztak hajdan.

Nincsen magasztosabb rám nézve e könyvnel,
Benne lelkem minden gyógybalzsamot fellél.
Emlék ez... Tanítóm s gyógyító orvosom,
Ha bánat felhője borong az arczomon.

Magasztos ez! Másik valyon milyen lehet?

Talán azt elbirni nincs földi képletet?

Talán annak minden ríme, hasonlata

Angyal tollal hajnal- s napfényből van írva.

Érzem, hogy a lelkem, a míg abból inna,
Mennyei tündérek egeibe volna

S látna benne olyan gyönyörű világot,

Milyet még álmban tán tündér sem látott.

Máskülönbben hogy van szeretett szent atyám?

... Kelepet-e golya már a paróchián?

Ezt kérdezi öntől egy tanító lanttal,

Ki tanít Nagy-Kállón, neve:

Szabó Antal.

Olcsó vőlegény.

Egy régi ismerőssel Rosenfeldnével találko-
tam ma a piacon. Ezelőtt hat évvel egy udvarban
laktunk... Akkor leány volt, még pedig gyönyörű
szép leány. Az édesapja Silberstein vállalkozó, hol
fával spekulált, hol pedig zabbal, néha meg össze-
vissza, egyszerre többféleképpen is üzérkedett.

A házban közös kertet bírtunk, mi az egyik
felét, ők a másik felét. A kert végében két lugas
állott: a mienk és az övék. A szép Berta majd min-
dig ott ült a kis lugasban s hol olvasott, hol valami
kézimunkán dolgozott, s olyan gyönyörűen danolt
hozzá, hogy már csak azért is le-lementem a kertbe.
Igazan gyönyörködtem azokban a mélabús dalok-
ban. De csak akkor danolt, ha egyedül látta magát
a kertben, azért lopva kellett lehűződnöm, ha azt
akartam, hogy rögtön el ne hallgasson.

Lassan, lassan megbarátkoztunk és össze
szoktunk.

Nem voltunk egy valláson ő zsidó volt, én ke-
resztény s akkor még egymásra nézve sem lehattunk
„párti“. Bizalmassá, egész barátságossá tett ben-
nünket vallásunk különbözősége. Egész feszületen
beszélünk, nem kellett félünk, hogy majd nyilat-
koztatnak veheti a bizalmasságot valamelyikünk.

Egy délután, mikor lementem a kertbe, tel-
jesen csendben találtam a lugast, azt gondoltam
nincs ott senki s úgy éreztem, mintha hiányoznék
valamim.

Pedig ott volt, csak nem dalolt. Egy képet
egy férfi arcképét nézte s úgy elfoglalta a kép
nézése, hogy észre sem vette közellétemet. Szinte
megijedt, mikor megszólítottam.

Előbb elszápadt, aztán elvörösödött.

— Ha zavarom, úgy távozzon“ mondám.

— Nem, nem nem zavar, csak hát lássa ugy
elméltam, úgy elgondolkztam. — Nézzem ezt a
képet, a vőlegényem képét.

Szólni akartam.

— Csak ne gratuláljon! Majd később. Nézze
ezt a képet! Mit szól hozzá?

— Mit gondol milyen ember lehet, mert ne-
kem ezt szeretnem kell! Ez a kéz fog engem eltar-
tani, fogja keresni az én kenyeremet. Lássa ilyen
fajta a mi szerelmünk. Ide adták ez arcképet,
hogy nézzem meg és szeressem meg ezt az embert,
mert ez lesz az én férjem. Galicziából írt, azt hi-
szem ott is lakik s megkérte kezemet. Természe-
sen előbb megegyeztek apámmal, hogy mi lesz a
hozományom. Nézem már régen, százszor, ezerszer
megnéztem s úgy tetszik, mintha már kezdeném
megszeretni. Hogy őt magát az eleven embert fo-
gom-e tudni szeretni, az új kérdés.

A társadalom emberei, pedig ne tekintsek őket olyan lenézett pariaiknak! Gondolják meg ők is, hogy a díjnokok is éppen olyan szükséges kellei az állami gépezetnek, mint maguk a bírák, vagy más tisztviselők s habár a szellemi tőke különböző aránya korlátokat von is közöttük, az ő munkásságuk nélkül az egész hivatali intézmény — meddő maradna.

A városunkban tartott ülés után őszintén kívánjuk, legyen meg bennök a kitartás jövőjük iránt való biztosításra s mindnyájan igyekezzenek tagyaválni az országos díjnok egyesületnek. Valamire, mint a példát mutatják, csak az összetartás vezethet, ezt ne tévesszék szem elől sohasem! — y.

Az a név, melyet koszoruba korítva talál olvasónk lapunk feltűnő helyén, nem mérvölhetik népszerűség tekintetében, avagy csak az ösmérőök számát tekintve is, igen sok tized rangu tehetség s név viselőjével a hazában. Kik a politikával, a szépirodalommal, vagy a tudomány és művészet kultiválásával foglalkoznak: azoknak nevét, sokszor maguk sem értik hogyan, miért, akarva nem akarva érdemelve, vagy érdemtelenül — felkapja a saját s aztán a közönség; míg ki éjt, napot legybevéve hiven, serényül, de a nagyközönség látókörétől elzárta és éppen a nagyközönség érdekében. annak jólété, kényelméért dolgozik: azt legközelebbi körülötte levő, vagy feltesse ösmérk csupán s méltányolják munkásságát a maga egész méltóságában.

Szinte jól esik nekünk sietni az első között az ösmérés, tisztelet adójával azon férfiu munkássága ösméréséhez, kinek jutalma ugyan megvan önmagára nézve, de melyet a nagyközönség kellőleg még nem ismer.

A sajtónak feladata, hogy nyilvántartsa oly dolgokat, m k a közönség előtt kevésbé ösmertek. Adja meg az ösmérés koszorúját azoknak, kik zajtalanul, de soha meg nem szünve, egy czélnak szentelik éltüket.

Mondanom sem kell, hogy a férfiu, kiről szó van, a debreczeni üzletvezetőség főnöke: D o b i e c z k y Sándor.

Nem lehet czélunk, feladatunk azt a munkásságot, az elért sikert, mit Dobieczy Sándor 25 évi munkás hivataloskodása alatt elért, — itt elsorolni. Az a szerénység, mely mentül ritkább már a magas helyre jutotaknál, annál inkább csatlalatlant jele a való műveltségnek — tehát Dobieczy Sándor szerénysége felment minket azok elsorolásától. Mi egyszerűen csak hi-vatkozunk arra a szívből fakadó lelkesülésre, mely az üzletvezetőség személyzetének összességét, úgy mint egyesit ma áthatja azon ünnepevény, melyet ma rendeznek szeretett főnökük 25 évi áldásos hivataloskodásának emlékére.

Ki éltének legjavát a köznek szentelte, s tudott is, akart is ösmeretlenné lenni, vagy legalább félrehuzódónak maradni: kell, hogy ma a közönség javától megérdemelt ovációban részesüljön. Ahoz a munkához, mit ő teljesít s teljesít, ha nem feltétlen szükséges, de minden bizonynyal új lelkesedést kölcsönöz a nyilvános ösmérés.

Életrajzi adatait a jubilánsnak a következőkben adjuk:

— Hát tudja maga Berta mi a szerelem? — kezdtem — Volt-e már szerelmes?

Nem felelt, csak pirulása beszélt helyette. Felsőhajtott s látszott rajta, hogy küzd önmagával, vagy nem is magával, hanem egy álommal, ábrándal, egy ideál képpel.

Megyértettem, tudtam mindent. A szeme közé néztem.

— Hát az nem veszi el?

Könnyet láttam megcsillanni a szemeiben s aztán félig síró, félig daczos hangon válaszolta:

— Kérdezte apámtól mi a hozomány s alkudott. Két ezer forintot kért többet s nem volt, nincs az a kétezer forintunk. Nagyot sóhajtott olyan hangon, hogy azt a hangot — soha sem felejttem el, mondta:

— Olcsóbb vőlegény kell nekem! Kis szünet után folytatta:

— Pedig tudom, hogy szeret, ő is tudja, hogy szeretem; de azért még is igaza van. Doktor többet is kaphat, hát miért vegyen olcsóbbat. Eleinte nagyon fájt, sokat sirtam, hogy miért nincs több pénzem, hogy megvehetném a boldogságomat. Aután lassan megvigasztalódtam, átláttam, hogy nem való vagyok hozzá.

— Aztán, hogy ez megkért. mintha feledném azt. A köténye szélével játszott s egész nyugodt lett ismét az arca.

— Lássá ilyen a mi életünk. A multkor apám társ volt egy nagy vállalatnak. Minden vagyonunk kocskán forgott: mindenünket elvasztítjuk, vagy sokat nyertünk. Micsoda izgatott napok, hetek voltak azok. Majd ugy volt, hogy vége elukunk s nekem és szívemnek szólnom kellett, hogy most már milyen vőlegényt kapok, vagy talán nem is megyek férjhez soha... Majd ismét a nagy nyereség vált.

Grzymalai lovag Dobieczy Sándor született Tordán 1848-ban. 1869-ben lépett a katonai kötelekbe, honnan, mint tüzérhadnagy került ki. Majdnem két évtizeden keresztül a magyarosítási körül fáradozott feszített szorgalommal és munkássággal Brassóban, Zágrábban, melyért is 1887-ben a válás és közoktatási miniszterium magas ösmérését vivta ki magának.

Bármennyire is igénybe vette idejét a lázas munkásság, mely neki eleme: az irodalom muzsája is meghódította őt magának. „Uti emlékeim”, „Európai Oroszország”, „Helyi érdekű vasutaink” cím alatt adott ki becses dolgozatokat s kiválólag az utóbbit 1888-ban a „Mérnök és építész egyet nagy arany éremmel tüntette ki.

Hiszszük a gondviselést, hogy az amit így nyilvánosan nyújtott a közönségnek Dobieczy Sándor jublans, az csak mind előleg, foglaló, arra a másik 25 évre, a mikor áldásos munkásságának arany lakadalmát fogjuk majd előltni tisztársaival, tisztelőivel együtt erőben, egészséggben.

Úgy legyen!

Timár I.

H Í R E K.

— **Istenitisztele.** Az ágost. hitv. ev. templomban az orgona már elkészült s így aug. 9-től kezdve minden ünnep és vasárnap d. e. 10 órakor és d. u. 3 órakor isteni tisztelet tartatik.

— **Szent István napja.** E hónap 20-án, Szent István napján a körmenet, mint rendesen, reggeli 7 órakor kezdődik. A szent „jobb”-ot a Zsigmond-kápolnában átvesszük s onnan a Szent György téren s díszterén át a dísz-terén át a koronázási templomba viszik, a hol ünnepi predikáció s szent mise lesz. Az ünnepi misét Vasary Kolos biboros herceggel tartja, a mely után a körmenet az országház utszán át megkerülve a helyőrségi templomot az uri utcába kanyarodik s tovább a Szent-György téren keresztül visszatér a Szent-Zsigmond kápolnába. A budavári plébánia hivatal felhívja azokat a testületeket, egyleteket és vallásos társulatokat, melyek a körmenetben résztvenni óhajtanak, hogy e szándékukat e hónap 15-ig jelentse be hogy a körmenetnél való elhelyezésük akadályt ne szenvedjen.

— **Halálozás.** V á l l y i János a tiszántuli ev. ref. egyházkerület főgondnoka és főrendiházi tag halálának szomorú híre augusztus 4-én este 6 órakor hozta meg a táviró. A temetés puritán egyszerűséggel f. hó 6-án csütörtökön d. u. 2 órakor ment végbe Majtison. Közös megállapodás szerint a kastélyban az elhunyt régi barátja és elnöktársa Kiss Áron püspök mondott rövid imát, a kit a család e kívánságáról Lucsiván táviratilag értesítettek. A temetőben pedig F. Varga Lajos majtisi lelkesített beszédet. A halálesetről táviratilag értesítették a miniszter elnököt, a közoktatásügyi minisztert, a főrendiház és képviselőház elnökét, az összes prot. püspököket és főgondnokokat, a tiszántuli egyházkerület esperességi és egyházmegyei gondnokait.

V á l l y i János 1750 óta, a midőn legelőször választottunk világi elnököket, hetedik főgondnoka a tiszántuli ev. ref. területnek. Elődei voltak: Dobozy Mihály, Vay István, Rédey Ferenc, Péchy Imre almárod, báró Vay Miklós és gróf Degenfeld Imre. Vályi János ritkán élt főrendiházi tagsági jogával. De a legnagyobb örömmel sietett Budapestre, a midőn a liberális egyházpolitikai törvényjavaslatokra szavazhatott. Halálát súlyos betegség előzte meg. A mult heten erős szélhűdés érte s a legjelesebb orvosok sem menthették meg. Helye betöltésére már is megindultak a kombinációk. Főgondnok jelölt Degenfeld József főispán, Iszák Dezső és Horthy István főrendiházi tag s egyházmegyei gondnokokat emlegetik.

— **Fényes jubileum.** Városunk társadalmi életének egyik kitűnő s minden körben nagybecsült tagját, az államvasutak debreczeni üzletvezetőségének jeles vezérét: D o b i e c z k y Sándort ünneplik ma. Ez a köztisztviselésben, általános szere-

bizonyosabbá s akkor újra dobogott a szívem tele reménységgel... Talán-talán elég gazdag leszek hozzá!

— Álom volt csupán!

— Hogy elábrándoztam itt e lugasban ülve. Néztam a virágokat, majd lehajoltam hozzájuk s úgy sugtam nekik, hogy én is boldog leszek. Az lesz a féjvem, a kit szeretek. A virágokat himbálta a szél, tagadólágt rázták a fejüket. Akkor még — szerencsámre — nem értettem meg, legalább tovább álomhottam a boldogságot.

— A vállalat csakugyan rosszul ütött ki, habár nem igen sokat vesztett az apám. En elvesztettem mindent. Az az ember azóta meg is házasodott s tíz ezer forintot kapott a feleségével. Úgy látom, hogy nagyon boldog ő is meg az asszony is.

— En is menyasszony vagyok s boldognak kell lennem.

Az édes anyja szólította s felszaladt a kertből. Utána néztem, s úgy dobogott, úgy remegett a szívem, szerettem volna sírni, siratni az agyon spekulált szerelmet.

Később elköltöztem a városból. Elhelyeztek más városba s jóformán el is felejtettem Silberstein Bertát.

Ma aztán véletlenül újra találkoztunk. Megismert s nagyon örülni látszott s viszontlátásnak.

Kérdezem: férjhez ment-e?

— Négy éve már.

— Van-e gyermekek?

— Még csak három, — felelt olyan különös, talán anyai boldogsággal.

Madaras Gyula.

tenben álló derék férfiu huszonöt év óta teljesíti nagy szakavatottsággal, határtalan ambícióval s nem kevesebb lelkesedéssel hivatását. Huszonöt év alatt gyorsan haladt. Gazdag tudománya, képzettsége emelték magasabb és magasabb polczra, míg végre tavaly az ország vidékén legnagyobb államvasuti üzletvezetőségnek a debreczeninek lett a fejezettség. Hogy mit nyert benne az üzletvezetőség, azt nehéz volna rövid pár sorban elmondani, de hogy alárendeltjei a legnagyobb ösméréssel, határtalan szeretettel veszik körül, az elvitázhatalan tény. Edebreczen közönsége is nagyon megszerette. Előzékenysége, szívéllyessége és közmondásos szerénysége népszerű férfiuá tették. Igen természetes tehát, hogy most, midőn az üzletvezetőség tisztikara derék főnökét huszonöt éves jubileuma alkalmából ünnepeli városunk társadalmi köréi is lemozdulnak, hogy a Dobieczy Sándor iránt érzett őszinte tiszteletüknek kifejezést adjanak. Ma huszonöt éve annak, hogy Dobieczy Sándor az államvasutak szolgálatába lépett. Az üzletvezetőség tisztviselői ezen a napon főnöküket ünnepték. Délelőtt az üzletvezetőség egyik másodemeleti nagytermében gyűltek össze az üzletvezetőség tagjai, a hol az emléktárgyak átszolgáltatása alkalmával az üzletvezetőség egyik előkelő tisztviselője üdvözlölte. A debreczeni üzletvezetőség igen nagy területéről számosan jöttek be e napra a tisztviselők, a kik szintén üdvözlölni fogják Dobieczy Sándort. Este a nagyerdei vígadó tágas termében fényes bankett lesz, a hová a vasuti alkalmazottak a vasuti állomástól végig a főtérre és a Péterfián lámpionos és fáklyás menettel, zenével vonulnak ki. Dobieczy Sándort, a ki csak ismeri, ragaszkodással, szeretettel veszi körül. Az ő jubileumi ünneplése bizonyára méltó a kitűnő férfiu elvitázhatalan érdemeihez.

— **A „Zion” zászlója.** A debreczeni „Zion” betegsegélyző egyesület remek zászlót készítettett, a melyet augusztus hó 20-án nagy ünnepegyüttessel avatnak fel. A rendező bizottság tagjai: dr. Balkányi Emil Elnök, Rédl Szigfried alelnök, dr. Rosenberg Már jegyző, Lusztig Dező pénztáros, Nyíry Géza ellenőr. Az ünnepély délután 3 órakor veszi kezdetét. Az ünnepélyes menet gyűlékezési helye a kereskedő ifjak egyleti helyisége (Piacz, Csanak-ház 1584. sz.) délután 1/2 órakor. A koszorús leányok vőfélyk kíséretében a zászlóanya: Reichman Arminné urnő lakásán 2 órakor gyűlekeznek. Indulás pontban 1/2 három órakor — Misor: 1. Rákóczi induló, előadja Magyar testvérek zenekara. 2. Hymnus, énekl a debreczeni dalegyet. 3. Elnöki üdvözlő beszéd, mondja Weisz Sándor elnök. 4. Diszbeszéd, mondja Bakonyi Samu. 5. Felavató beszéd, mondja főtiszt. Kraus Vilmos főrabbi. 6. Alkalmi költemény, írta és szavalja dr. Benedek János. 8. Szegbeverések. 9. Elnöki zárzó, mondja Weisz Sándor elnök. 10. Szózat, énekl a debreczeni dalegyet. 11. Táncmulatság kezdete 1/2 9 órakor.

— **Öngyilkos jegyző.** Toperczer József cséffai jegyző hétfőn délután agyon lötte magát. Az öngyilkosság mindenkit meglepett, mert mint látható volt, Toperczer elég jó anyagi viszonyok között élt de csak látszat volt, mert költsége állásával és jövedelmével nem volt összhangban és ugy adósságokba keveredett. Az ár még tovább sodorta a könnyelmű embert s szorult helyzetében idegen pénzhez nyult. Ugyanis Toperczer árva pénzeket is kezelt és a hivatalos vizsgálathoz kitűnt, hogy számadásai nincsenek rendben. Az öngyilkosságról jelentést tettek az alispáni hivatalhoz. Toperczer három gyermeke és neje gyászolják. Toperczer Debreczenben is sokan ismerték.

— **Napfogyatkozás.** Augusztus hó 9-én teljes napfogyatkozás lesz, a mely Európa északi részén egész teljességében, nálunk azonban csak mint részleges napfogyatkozás lesz látható. A fogyatkozás reggel 3 óra 59 perczkor kezdődik. Nálunk tehát a nap 4 óra 50 perczkor már fogyatkozva kel fel. A teljes elsötétülés, ott a hol látható lesz, 5 óra 11 percztől 5 óra 41 perczig tart, tehát két és fél órán át. Nálunk a legnagyobb elsötétülés 5 óra 5 perczkor kezdődik és tart 5 óra 49 perczig. Csillagászati mértékkel kifejezve az elsötétülés akkor lesz a legnagyobb, mikor a nap átmérő 0 384 részének nagyságát éri el.

— **Zürich.** A zürichi újság szerint a Henneberg-féle selyemgyárban kiűtött strike befejezettnek tekinthető. Midőn csütörtökön ismét megkezdették a munkát, több mint száz munkás jelentkezett. A következő nap még számosanban úgy, hogy a munka ugy a régi, mint az új gyárban megkezdhető volt. — Azon munkásoknak, kik nem csatlakoztak a strikeelőkhöz, Henneberg kifizette bérüket azon egész időre, míg a gyár szünetelt, hogy őket a károsodástól megóvjá.

Köszönet nyilvánítás

Mindazon rokonok, ismerősök, különösen a debreczeni városi dalegyet tagjai, kik felejtethetetlen jó atyánk, néhai Tóth Mihály temetésén megjelentek s ezzel lesújtó fájdalomunkat enyhíteni igyekeztek s Gebauer Károly a temetés pontos rendezéséért fogadják ez uton szívből jövő köszönetünket.

A g y á s z o l ó c s a l á d.

Ingatlanok forgalma.

(A debreczeni kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnál).

— 1896. július 27-től aug. 2-ig. —

Ercsey Kálmán és neje veszik Szolnoki Juliánna Brenna Jánosnéól ennek a debreczeni 1523., 5259. és 115. stíjtkvben fogylalt ingatlanát 6300 frtért.

Jógor Sára veszi Szabó Józseftől ennek a 6013. stíjtkvben fogylalt ingatlanát ajándékozás címén 200 frtért.

Csoba István és neje veszik Bancsi Jánostól ennek 3087. sz. a. házát 1250 frtért.

Péntek László és neje veszik Karsai Péter és nejétől ezeknek 70. szám alatti házukat 1900 frtért.

Vékony Zsuzsanna Faragó Andrásné veszi

Tolvaj Fezencz és nejétől ezeknek ujosztásu szántó-földjüket 600 frtért.

Komlóssy Mihály és neje veszik özv. Károlyi Jánosné született Takács Máriától ugys mint kis-koru gyermekei gyámjától ezeknek 213. sz. a. házukat 2100 frtért.

Molnár Mihály és neje veszik Csáthy Györgytől ennek 1633. szám alatti házát 3400 frt vételárért.

Földesi József és neje veszik Fekete Istvántól ennek csapókerti szőlőjét 1000 forint vételárért.

Szűcs János és neje veszik Földi Sándor és nejétől ezeknek Vargakerti szőlőjüket 700 forint vételárért.

CSARNOK.

Julesa szól anyámnak. . . .

Julesa szól anyámnak: „Ugyan minek szó már, édes asszonyomnem?

Ej, ha én ugy volnék, bizony világomat Szép csöndesen élném!

Hiszen kigyulmednek annyi már a vászna:

El sem fér ma-holnao a kis kamrába.”

„Sok virágos abrosz, sok szép törülköző Kell egy uri háznál!

Hát szakajtó kendő... Tudom, áldd is érte Egy gyöngye virágszál!

Valami azt sugja anyai szívemnek:

Mázasodik Lajos!... Szövök a menyemnek.”

Pósa Lajos.

A Dressel terrasán.

— Csevegés a berlini iparkállásból. —

Irta: Brendefels H.

Rettenetes a hőség. Celsius 24 fokot mutat árnyékban. A forróság megkínozza a járókelőket s nem nyújt élvezetet az új to sem, bárha tükrös felszínre erősen veti vissza a pajzsa sugarakat játékkal és szórakozással szolgálna a szemnek.

A gondolatok fáradtan szelők át kised járműveikkel az ezüstös tavat.

Amott egy csinos nyulánk fu lanyhán kezeli evezőit, kiméletesen érinti az ércszerűen hullámzó fényes tömeget. Miért erőltesse magát? Ugy is elérí czélját. És a többi gondolatok? Ők sem fűgőbbek nála.

Dressel terrasán kellemes az időzés. Az arcok pirosak, izzadtak, ide menekülnek a nap hevéől, hogy lássák a tavat kies környezetével és sajnálatlalt tekintenek az áradó embertömegre, mely a hőségben ellepi az utakat.

Néhány órai itt időzés után sokkal frissebbnek érzi az ember magát; míg a levegő hűvösebb lesz és aztán szabadabb az ut „Alt-Berlin”-be és „Kairó”-ba.

Dressel igazán szórakoztatja az embert. A különféle nmzetiségek, arcok, nők, férfiak változatosságot nyújtanak s e hely elégséges egy nagy néprajzi tanulmány megtevéle.

Van itt angol, orosz, magyar, szerccsen, s azok a különböző elegáns toltettek! S a bontonok, — mintha a világ gyémántjait gyűjtötték volna össze.

... A szélső asztalnál egy terelemes pár ül felnőt leányával. Sietve fogyasztják jeges kávéjukat, hűsítő keresnek csak egy pillanatra is. Feléjük közeledek Albion két fia nagy koczkás ruhákban; borotvált arcuk, kis szőke potaszakálluk s a vállukon függő gukker elárluják bennök az angolt.

Az idősebbik kezét nyújtva a házaspár felé, rossz németiséggel igyekszik magát kifejezni:

— Nagyon örvendek, hogy önöket itt láthatom.

— Részünkről! — szól a kövér férfiu — nagyon örvendek Mister Something. Kérem tessék helyet foglalni. Pinczér! Hahó! Székeket!

S az asszony összébbhúzván subogó selyemruháját helyet igyekszik adni a két angolnak.

— Oh! Önök igazán nagyon kedvesek — mondja Mister Something — köszönöm, már ülünk. De engedjék meg bemutatnom öcsémet: Tom Something.

Aztán kölcsönös kézszorítások, Folyik a vig beszéd tovább mint a nagy tengeri hajón, a hol Something ur a családdal — kelet Indiába utazván — megismerkedett. Ifju Tom Something elragadtással kiált fel:

— All right! Voltunk a müncheni sörkóstolóban, igazán egyszerű sör... — De nézzünk tovább.

A nap sugarait feltartó japánfalat valaki leütötte, dübörögve hull a földre. Egy kokett kiáltás s mialatt a pinczér a fal felállításán fáradozik, egy fiatal asszonyka ájduozik, fejét hátrateszi. Már-már elveszti az egyensúlyt, midőn férje, kiben rögtön felismerhetjük a gazdag bentest, dörmögve inti meg:

— Ne bolondozz hallod! Ne izegj mozogj!

Az asszonyka haragosan szól fel:

— Guszt! Te neveletlen vagy!

— Tán azt hiszed, hogy az a fekete frakkos pinczér mindjárt ide szalad téged locsolni? Jól tudja ő, hogy még tavaly Barnénál voltál — borleány!

A kövér hölgyike szemének haragos villámaival igyekszik rendre inteni férjét s feláll.

Ez gunyosan nevetve így szól:

— Jót fog tenni neked, ha sétálni mégysz a

tó körül, én ugyan nem mozdulok innen naplement előtt. És oly hízott fog vaníliajához, mint a munkából fáradtan hszatéró munkás az ő szegényes burgonyája főzelékéhez.

Egy öreg vénkisasszony izeg-mozog és indig-nálódva nézi a fagyaltozzó polgárt.

— Mily vegyes társaság van Dresselnél! — szól a mellette ülő fiatal párhoz. Székét akaratlanul tolja hátra s bosszankodik, hogy a finom csipke

